

EAPC - Novetats en matèria de Seguretat Social

Pròrroga dels expedients de regulació temporal d'ocupació (ERTO), protecció per desocupació i noves exempcions de quotes de Seguretat Social

08-10-2020

Després d'un llarg i intens procés de negociació del Govern de l'Estat amb els agents socials, i un cop aconseguit un acord sobre el futur immediat dels ERTO derivats de la situació generada per l'actual crisi sanitària i les consegüents bonificacions i reduccions en les quotes de la Seguretat Social per a les empreses afectades, el *Butlletí Oficial de l'Estat* ha publicat el [Reial decret llei 30/2020, de 29 de setembre](#), de mesures socials en defensa de l'ocupació.

Aquesta norma, producte del tercer Acord social en defensa de l'ocupació entre agents socials i Govern (III ASDE), prorroga automàticament els expedients de regulació temporal d'ocupació vigents, basats en l'article 22 del [Reial decret llei 8/2020, de 17 de març](#), fins al dia 31 de gener de 2021. Per tant, totes les empreses amb ERTO vigents a dia 30 de setembre de 2020 poden mantenir-los fins al final del mes de gener de 2021.

Aquesta pròrroga automàtica dels ERTO vigents únicament generarà dret a exoneracions de quotes de la Seguretat Social quan es tracti d'empreses pertanyents a sectors amb una elevada taxa de cobertura per expedients de regulació temporal d'ocupació i una reduïda taxa de recuperació d'activitat, o d'empreses el negoci de les quals depengui, indirectament i en la seva majoria, d'empreses d'aquests sectors o que formin part de la cadena de valor d'aquestes per tenir a l'any 2019 una facturació amb elles que representi almenys la meitat de la facturació total.

El llistat d'aquests sectors, referits al CNAE-09, apareix regulat en l'annex del mateix [Reial decret llei 8/2020](#), i la sol·licitud de declaració d'empresa dependent o integrant de la cadena de valor s'ha de sol·licitar entre els dies 5 i 9 de novembre. Les exoneracions de quotes empresarials – incloent-hi les dels conceptes de recaptació conjunta – en aquests casos, entre l'1 d'octubre de 2020 i el 31 de gener de 2021, són les següents:

- El 85% de l'aportació empresarial meritada a l'octubre, novembre, desembre de 2020 i gener de 2021, quan l'empresa hagi tingut menys de 50 persones treballadores o assimilades a aquestes en situació d'alta en la Seguretat Social a 29 de febrer de 2020.
- El 75% de l'aportació empresarial meritada a l'octubre, novembre, desembre de 2020 i gener de 2021, quan l'empresa hagi tingut 50 o més persones treballadores o assimilades a aquestes en situació d'alta a 29 de febrer de 2020.

Els CNAE-09 als quals pertanyen aquestes empreses especialment afectades són els següents:

- 0710. Extracció de minerals de ferro.
- 2051. Fabricació d'explosius.
- 5813. Edició de diaris.
- 2441. Producció de metalls preciosos.
- 7912. Activitats dels operadors turístics.
- 7911. Activitats de les agències de viatges.
- 5110. Transport aeri de passatgers.
- 1820. Reproducció de suports gravats.
- 5122. Transport espacial.
- 4624. Comerç a l'engròs de cuirs i pells.
- 7735. Lloguer de mitjans de transport aeri.
- 7990. Altres serveis de reserves i activitats relacionades amb aquests.
- 9004. Gestió de sales d'espectacles.
- 7729. Lloguer d'altres efectes personals i articles d'ús domèstic.
- 9002. Activitats auxiliars a les arts escèniques.
- 4741. Comerç al detall d'ordinadors, equips perifèrics i programes informàtics en establiments especialitzats.
- 3220. Fabricació d'instruments musicals.
- 3213. Fabricació d'articles de bijuteria i articles similars.
- 8230. Organització de convencions i fires de mostres.
- 7722. Lloguer de cintes de vídeo i discos.
- 5510. Hotels i allotjaments similars.
- 3316. Reparació i manteniment aeronàutic i espacial.
- 1811. Arts gràfiques i serveis relacionats amb aquestes.
- 5520. Allotjaments turístics i altres allotjaments de curta estada.
- 4939. Tipus de transport terrestre de passatgers n.c.o.p.
- 5030. Transport de passatgers per vies navegables interiors.
- 1812. Altres activitats d'impressió i arts gràfiques.
- 9001. Arts escèniques.
- 5914. Activitats d'exhibició cinematogràfica.
- 1393. Fabricació de catifes i moquetes.
- 8219. Activitats de fotocopiatge, preparació de documents i altres activitats especialitzades d'oficina.
- 9321. Activitats dels parcs d'atraccions i els parcs temàtics.

- 2431. Estirat en fred.
- 5223. Activitats annexes al transport aeri.
- 3212. Fabricació d'articles de joieria i articles similars.
- 5590. Altres allotjaments.
- 5010. Transport marítim de passatgers.
- 7711. Lloguer d'automòbils i vehicles de motor lleugers.
- 4932. Transport per taxi.
- 2670. Fabricació d'instruments d'òptica i equip fotogràfic.
- 9601. Rentada i neteja de peces tèxtils i de pell.
- 9329. Altres activitats recreatives i d'entreteniment.

Quant a les empreses que sol·licitin un nou ERTO a partir de l'1 d'octubre de 2020, es consideren dues possibilitats:

1. ERTO derivats de força major relacionada amb la covid-19

Els nous ERTO que es puguin produir a partir del dia 1 d'octubre de 2020 queden limitats al fet que es produeixin noves restriccions o mesures de contenció sanitàries adoptades a partir d'aquesta data per les autoritats espanyoles o estrangeres. En aquest cas, l'empresa afectada, sigui quina en sigui l'activitat, caldrà que sol·liciti l'ERTO, que s'ha de tramitar sobre la base del que disposa l'[article 47.3 del TRLET](#), i la durada quedarà restringida a la de les noves mesures d'impediment referides.

En cas que les noves restriccions impedeixin el desenvolupament de l'activitat de l'empresa, aquesta té dret a les següents exoneracions de totes les quotes empresarials de la Seguretat Social, incloent-hi les dels conceptes de recaptació conjunta:

- El 100% de l'aportació empresarial meritada durant el període de tancament, i fins al 31 de gener de 2021, quan l'empresa hagi tingut menys de 50 persones treballadores o assimilades a aquestes en situació d'alta a la Seguretat Social a 29 de febrer de 2020.
- Si en aquesta data l'empresa ha tingut 50 o més persones treballadores o assimilades a aquestes en situació d'alta, l'exempció arriba el 90% de l'aportació empresarial durant el període de tancament i fins al 31 de gener de 2021.

En cas que les noves restriccions limitin, però no impedeixin, el desenvolupament de l'activitat de l'empresa, aquesta té dret a les exoneracions següents de totes les quotes empresarials de la Seguretat Social, incloent-hi les dels conceptes de recaptació conjunta:

- Respecte de les persones treballadores d'aquestes empreses que tinguin les activitats suspeses, i dels períodes i percentatges de jornada afectats per la suspensió, l'exempció respecte de l'aportació empresarial meritada en els mesos d'octubre, novembre, desembre de 2020 i gener de 2021, arriba al 100%, 90%, 85% i 80%, respectivament, quan l'empresa hagi tingut menys de 50 persones treballadores o assimilades a aquestes en situació d'alta a la Seguretat Social a 29 de febrer de 2020.
- Respecte de les persones treballadores d'aquestes empreses que tinguin les activitats suspeses, i dels períodes i percentatges de jornada afectats per la suspensió, l'exempció respecte de l'aportació empresarial meritada en els mesos d'octubre, novembre, desembre de 2020 i gener de 2021, arriba el 90%, 80%, 75% i 70%, respectivament, quan l'empresa hagi tingut 50 o més persones treballadores o assimilades a aquestes en situació d'alta a la Seguretat Social a 29 de febrer de 2020.

Totes aquestes exempcions seran aplicades per la Tresoreria General de la Seguretat Social, prèvia tramitació per part de l'empresa afectada respecte de cada codi de compte de cotització afectat, incloent-hi la corresponent declaració responsable, i tot això a través del Sistema de remissió electrònica de dades (RED), regulat en l'Ordre ESS/484/2013, de 26 de març. Aquestes exempcions, que es finançaran amb càrrec als pressupostos de la Seguretat Social, de les mútues col·laboradores, del SEPE i del FOGASA, no afectaran els drets socials dels treballadors, ja que els períodes afectats per aquelles es consideren cotitzats amb caràcter general.

2. ERTO derivats de causes econòmiques, tècniques, organitzatives o productives (ETOP) vinculades a la covid-19

Quan aquests ERTO s'iniciïn a partir del dia 1 d'octubre de 2020, i fins al dia 31 de gener de 2021, es regeixen pel que disposa l'article 23 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, que ja comentem en el seu moment. En cas que aquests ERTO per causes ETOP s'iniciïn després de la finalització d'un ERTO de força major (art. 22 del Reial decret llei 8/2020), els efectes del nou es retrotrauen a la data de finalització de l'anterior.

Es considera també la possibilitat que es prorrogui un ERTO que finalitzi a partir del dia 1 d'octubre de 2020, sempre que s'aconsegueixi un acord en el període de consultes i es comuniqui a l'autoritat laboral.

Els compromisos de manteniment de l'ocupació regulats en la disposició addicional sisena del Reial decret llei 8/2020 i en l'article 6 del Reial decret llei 24/2020, es mantenen vigents, si bé en el cas d'empreses que rebin alguna de les exoneracions establertes en aquest nou Reial decret llei 30/2020 s'afegeix un nou compromís de sis mesos de salvaguarda de l'ocupació, en termes idèntics als que van regular els compromisos previs. Si l'empresa ja està sotmesa a un dels compromisos de salvaguarda d'ocupació anteriors, el nou compromís comença a comptar a partir de la finalització de l'anterior.

D'altra banda, es prohibeix la realització d'hores extraordinàries així com la celebració de noves contractacions o externalitzacions, tret que s'acrediti l'absència de treballadors de l'empresa capacitats per desenvolupar les funcions requerides en cada cas.

Quant a la protecció per desocupació, es prorroguen fins al 31 de gener de 2021 les mesures establertes en aquesta matèria en l'article, si bé amb aquesta nova norma el temps en què es percebi la prestació per desocupació de nivell contributiu que porti la seva causa immediata d'aquestes circumstàncies extraordinàries, sí que computa -a diferència del que establí el Reial decret llei 8/2020-, a l'efecte de consumir els períodes màxims de percepció establerts. Les empreses, perquè aquesta protecció sigui efectiva, han de presentar una nova sol·licitud col·lectiva de prestacions per desocupació abans del dia 20 d'octubre de 2020, tret que l'autorització de l'ERTO es produeixi a partir de l'1 d'octubre de 2020, i en aquest cas el termini és de 15 dies a partir d'aquesta autorització.

La nova prestació reconeguda s'estén, com a màxim, fins al dia 31 de gener de 2021, i la seva quantia és equivalent al 70% de la base reguladora. En cas que un treballador o treballadora estigui percebent aquesta prestació reduïda en proporció al temps treballat per mantenir una o diverses relacions a temps parcial no afectada per un ERTO, es reconeix el dret a percebre una compensació econòmica d'import equivalent al deixat de percebre per la deducció efectuada. La sol·licitud s'ha de presentar fins al dia 31 de juny de 2021.

A més d'aquestes mesures, el Reial decret llei 30/2020 regula una prestació extraordinària per a persones amb contracte fix discontinu o que facin treballs fixos i periòdics que es repeteixin en dates certes.

Jorge Pérez Pérez

Doctor en dret. Delegat de la DE de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Professor UAB.
Director del Postgrau en Ocupació